

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 14. jaanuar 2013 (15.01)
(OR. en)**

5291/13

FIN 20

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise kuupäev: 9. jaanuar 2013

Saaja: Uwe CORSEPIUS, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2012) 797 final

Teema: Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule
Euroopa koolide süsteem 2011. aastal

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele komisjoni dokument COM(2012) 797 final.

Lisatud: COM(2012) 797 final

Brüssel, 9.1.2013
COM(2012) 797 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa koolide süsteem 2011. aastal

SISUKORD

1.	Sissejuhatus	3
2.	Koolide olukord	3
2.1.	Alicante	4
2.2.	Bergen	4
2.3.	Brüssel.....	4
2.4.	Culham	4
2.5.	Frankfurt.....	5
2.6.	Karlsruhe	5
2.7.	Luxembourg	5
2.8.	Mol	5
2.9.	München.....	6
2.10.	Varese.....	6
3.	Eelarve areng ja väljakutsed.....	6
4.	Poliitilised suundumused ja väljakutsed	8
4.1.	Süsteemi avamine – akrediteeritud koolid	8
4.2.	Lähetatud / osalise tööajaga õpetajate palgatabeli muutmine	9
4.3.	Ülekoormatus / taristud	9
4.4.	Kulude jagamine liikmesriikide vahel	10
4.5.	Kohtuasjad.....	11
5.	Pedagoogilised ja korralduslikud suundumused	11
5.1.	Euroopa kooli küpsustunnistuse reform.....	11
5.2.	Meetmed hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks.....	11
5.3.	Ainetundide korraldamine ja õppekava ülesehitus	12
6.	Tulevased väljakutsed	12

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa koolide süsteem 2011. aastal

1. SISSEJUHATUS

Euroopa koolide süsteemi toimimist mõjutab jätkuvalt Euroopa raske majandus- ja eelarveolukord, mis sunnib süsteemi kontrollima oma kulusid, ilma et see vähendaks pakutava hariduse kvaliteeti.

2010. aasta aprillis kiitis Euroopa koolide kuratoorium heaks koolide 2011. aasta eelarve, mille kohaselt ELi rahaline toetus pidi tõusma võrreldes eelnenud aastaga 11 %, eelkõige tingituna õpilaste arvu kasvust (+2,6 %). Kuratoorium nõustus eelarve heaks kiitma tingimusel, et koolid võtavad tulevikus meetmeid eelarve kasvu kontrollimiseks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu arutelu tulemusena vastu võetud ELi 2011. aasta üldeelarves eraldati koolidele 164 miljonit eurot. Kuigi toetuse summa jäi kuratooriumi poolt vastu võetud koolide eelarvele alla, ületas see 2010. aasta toetust, mille summaks oli 154 miljonit eurot.

Parlamendi ja nõukogu otsus¹ kohandada toetust, mida komisjoni koolidele oli taotlenud, sundis koole võtma kiiresti kokkuhoiumeetmeid, millele reageerisid eriti aktiivselt lapsevanemate ühendused ja personalikomitee. Komisjon kiitis nimetatud meetmed heaks, kuna need ei seadnud ohtu koolide õppekava põhialuseid.

2011. aasta aprillis võttis kuratoorium vastu olulised ratsionaliseerimisotsused.

Euroopa koolide süsteem pandi tõsiselt proovile, kuna jätkus õpilaste arvu suurenemine, kuid samal ajal oli teatavatel liikmesriikidel raskusi oma kohustuste täitmiseiga taristu ja õpetajate lähetamise alal.

2. KOOLIDE OLUKORD

Õpilaskonna koguarv 14 Euroopa koolis kasvab pidevalt: kui 2010. aastal oli õpilasi 22 778, siis 2011. aastal oli neid 23 367. Enamik süsteemi õpilasi (63 %) saavad haridust Brüsseli (44 %) ja Luxembourgigi (19 %) Euroopa koolides. I kategooria õpilased,² kelle hulka kuuluvad peamiselt ELi asutuste ja Euroopa koolide töötajate lapsed ning Müncheni puhul Euroopa Patendiameti töötajate lapsed, moodustavad õpilaskonnast 74 % (17 396 õpilast), kuid mõnes väiksemas Euroopa koolis on nende osakaal väga väike. II kategooria õpilased³ moodustavad õpilaskonnast 5,12 % ja nende hulk on majanduskriisi tõttu langenud, nagu näitab Euroopa koolidega selliste õpilaste koolitamiseks sõlmitud lepingute arvu vähenemine. III kategooria õpilaste⁴ osakaal, kelle vanemad peavad maksma õppemaksu, on 20 % (4 774 õpilast).

---

¹ Selline võimalus on ette nähtud Euroopa koolide finantsmääruses (dokument 2011-07-D-en-3), mis on avaldatud koolide veebilehel: http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers1/577/2011-07-D-17-en-3.pdf.

² Euroopa koolide vastuvõtueeskirjad on sätestatud kuratooriumi otsuste ülevaate XII peatükis. Ülevaade on avaldatud koolide veebisaidil: http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers1/1794/2011-04-D-4-fr-1.pdf.

³ Vt joonealune märkus nr 2.

⁴ Vt joonealune märkus nr 2.

2.1. Alicante

Alicante kooli õpilaste arv püsib stabiilne. 2011/2012. õppeaasta alguses oli seal 1 034 õpilast, kellest 48 % kuulus I kategooriasse. Selle kategooria moodustasid peamiselt Siseturu Ühtlustamise Ameti (OHIM) töötajate lapsed. Euroopa koolides õpib sageli kõige rohkem õpilasi vastuvõtva riigi keelesektioonis ja nii on see ka Alicante, kus 37 % õpilastest käib hispaania keelesektioonis.

2.2. Bergen

Bergeni kooli õpilaskond vähenes veidi, langes 608 õpilaselt 2010/2011. õppeaastal 581 õpilasele 2011/2012. õppeaastal. Seejuures kuulusid 109 õpilast (18 %) I kategooriasse ja 472 õpilast (81 %) III kategooriasse.

2011. aastal tehti taristuga seotud töid, eelkõige uuendati spordisaali ja kliimaseadmeid.

2.3. Brüssel

Brüsseli Euroopa koolides süvenesid ülekoormusest tingitud probleemid. Vastuvõtuavalduste hulga suurenemise tõttu kasvas sealse 4 kooli õpilaste arv 9 847-lt 2010/2011. õppeaastal 10 285-le 2011/2012. õppeaastal.

Brüsseli I kooli lisandus 2010/2011. ja 2011/2012. õppeaasta vahel ligikaudu kuuskümmend õpilast, viies nende koguarvu 3 074-lt 3 131-le. Üks kooli esmatähtsaid eesmärke on endiselt turvalisuse parandamine (sissepääsulubade süsteem, videovalve), sest koolil on suur territoorium ja 14 eraldi hoonet.

Brüsseli II kool on alates 2011/2012. õppeaasta algusest Brüsseli neljast koolist kõige õpilasterohkem 3 176 õpilasega. Sedavõrd suur õpilaste arv tekitab igapäevaseid korralduslikke probleeme. Busside jaoks on alustatud uue parkla ehitamist, mis avatakse ametlikult 2012. aastal ja võimaldab parandada õpilaste turvalisust vahetunni ajal, sest praegu pargivad umbes viiskümmend koolibussi kaks korda päevas kooliõues.

Õpilaste arv suurenes ka Brüsseli III koolis, ulatudes 2011/2012. õppeaasta alguses 2 919 õpilasele. Sarnaselt Brüsseli I ja II kooliga on ka selles koolis ülekoormuse tõttu raskusi ühisruumide kasutamiseks.

Brüsseli IV kooli õpilaskond suurenes taas märkimisväärselt (31 %), kasvades 809 õpilaselt 1 059 õpilasele. Kuna kooli ajutises asukohas Berkendaelis napib ruume, paigutati seitse täiendavat klassikomplekti kokkupandavatesse ehitistesse.

2.4. Culham

Kuratoorium otsustas 2007. aastal, et Culhami kool suletakse järk-järgult 2017. aastaks, sest Euroopa Ühisoroidkamber kolib Prantsusmaale Cadarache'i. Seepärast ei võetud 2011/2012. õppeaastal enam vastu ühtki uut eelkooliklassi.

Esialgul oli praeguse kooli asukohas kavas avada nn akadeemia-tüüpi kool, kuid selle asemel on Ühendkuningriigi ametiasutused nüüd esitanud uue kava vabakooli-tüüpi (*free school*) riikliku kooli avamiseks. Vabakool on kavas avada 2012. aasta septembris ning selle klassid komplekteeritakse järk-järgult Euroopa kooli klasside sulgemisel.

Euroopa kool ja vabakool tegutsevad Culhamis kõrvuti kuni 2017. aasta juunini. Pedagoogiliselt, halduslikult ja rahaliselt on tegu eri koolidega, kuid nad peavad jagama ruume ja katma ühiselt nende kasutamise seotud tegevuskulud. Komisjon toetab seda kava, kuna see võimaldab jätkata õppetööd Culhami koolis ka pärast 2017. aastat.

2.5. Frankfurt

Frankfurdi Euroopa kooli õpilaskonna kasvuprotsent oli võrreldes eelmise aastaga üks suuremaid (peaaegu 5 %) seoses Euroopa Keskpanga töötajate arvu kasvuga. 2011. aasta septembris oli selles koolis 1 136 õpilast, kellest 780 kuulusid I kategooriasse. Koolis on liiga palju õpilasi, mistõttu Saksamaa ametiasutustelt on taotletud täiendavaid ruume. Ametiasutused ei ole veel teatanud, kas sellega seonduvad kulud katab Hesse liidumaa või välisministeerium. 2012. aastal valmistub kool tähistama oma kümnendat aastapäeva.

2.6. Karlsruhe

Karlsruhe Euroopa kooli õpilaste arv on viimastel aastatel järjest vähenenud: kui 2008. aastal oli seal 979 õpilast, siis 2011. aasta septembris 933, kellest 173 kuulusid I kategooriasse (18,5 %), 267 II kategooriasse ja 493 III kategooriasse (üle 50 %).

Kooli kaasrahastab kohalik omavalitsus, nimelt maksab Karlsruhe linn talle toetust kooli lähetatud majandusjuhataja ja assistendi eest (2011. aastal 165 000 eurot). Samuti toetab kooli rahaliselt Baden-Württembergi liidumaa, kes maksis talle 2011. aastal 732 200 eurot.

2.7. Luxembourg

Luxembourggi I kool asub Luxembourgis Kirchbergi linnaosas ja jagab praegu ruume Luxembourggi II kooliga, kes kolib 2012/2013. õppeaasta alguseks alaliselt Bertrange'i/Mamerisse.

2011. aastal olid ruumid ülekoormatud, sest neid kasutas 4 500 õpilast (3 579 Luxembourggi I kooli õpilast ja 957 Luxembourggi II kooli õpilast). Seetõttu piirati nende laste vastuvõttu, kelle vanemad ei tööta ELi asutustes.

Luksemburgi ametiasutused teevad suuri jõupingutusi koolitranspordi lihtsustamiseks. Osaliselt korraldavad koolitransporti Luksemburgi ametiasutused ja kool, osaliselt Luxembourggi I kooli transpordiühendus (ATSEE). Lisaks on koos Luksemburgi ametiasutustega töötatud välja Bertrange'is/Mameris asuva Luxembourggi II kooli transpordikava. Ettevalmistused Luxembourggi II kooli avamiseks 2012. aastal tema alalises asukohas Mameris käivad.

2.8. Mol

Moli Euroopa kooli õpilaskonna suurus püsib üsna stabiilne: 2011/2012. õppeaasta alguses oli seal 767 õpilast, kellest 614 (80 %) kuulusid III kategooriasse ja 138 (18 %) I kategooriasse. Kõige rohkem õpilasi on hollandi ja inglise sektsioonis, saksa sektsioonis seevastu on kõikides klassides kokku ainult 72 õpilast.

2.9. München

Müncheni Euroopa kooli õpilaste arv on juba mitu aastat jõudsalt kasvanud seoses Euroopa Patendiameti töötajaskonna suurendamisega, kelle lapsed moodustavad põhiosa kooli õpilastest. Õpilaste vastuvõtmisel kehtivad endiselt piirangud, kuni valmib 2016. aastaks kavandatud kooli kõrvalhoone.

2.10. Varese

Koolis oli 2011/2012. õppeaasta alguses 1 366 õpilast, seega püsib õpilaste arv stabiilne. Veidi üle poole õpilastest kuulub I kategooriasse, samas kui II kategooriasse kuuluvate õpilaste arv kahanes 2008. ja 2011. aasta vahel majandusliku olukorra tõttu 235-lt 177-le.

Itaalia ametiasutused teatasid oma kavatsusest maksta koolile täiendavate ruumide rahastamiseks 400 000 eurot, kuid pole seda ikka veel teinud, kuigi kavatsust kinnitas asepresident Šefčovičile ka Itaalia alaline esindaja Euroopa Liidu juures.

2011. aastal tähistas Varese kool oma 50. aastapäeva.

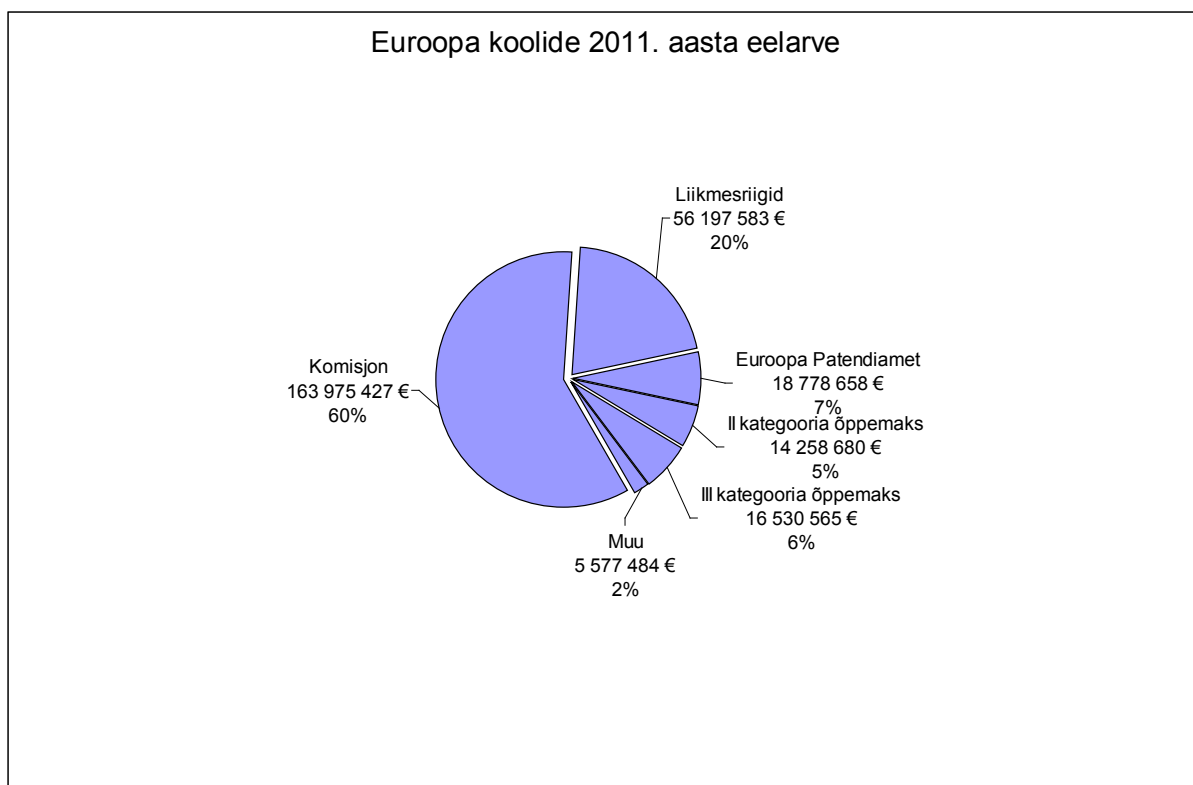
3. EELARVE ARENG JA VÄLJAKUTSED

Euroopa koolide süsteemi kuuluvate õpilaste arv suurenes 2011. aastal võrreldes 2010. aastaga 22 778-lt 23 367-le ehk 2,6 %. I kategooria õpilasi, kes moodustasid peaaegu 75 % kogu õpilaskonnast, oli 17 396. II kategooria õpilaste osakaal, keda oli veidi üle 5 %, peegeldab majanduskriisi mõju (vähenes Euroopa koolidega sõlmitud lepingute arv). III kategooriasse kuulus 4 774 õpilast ehk veidi üle 20 %.

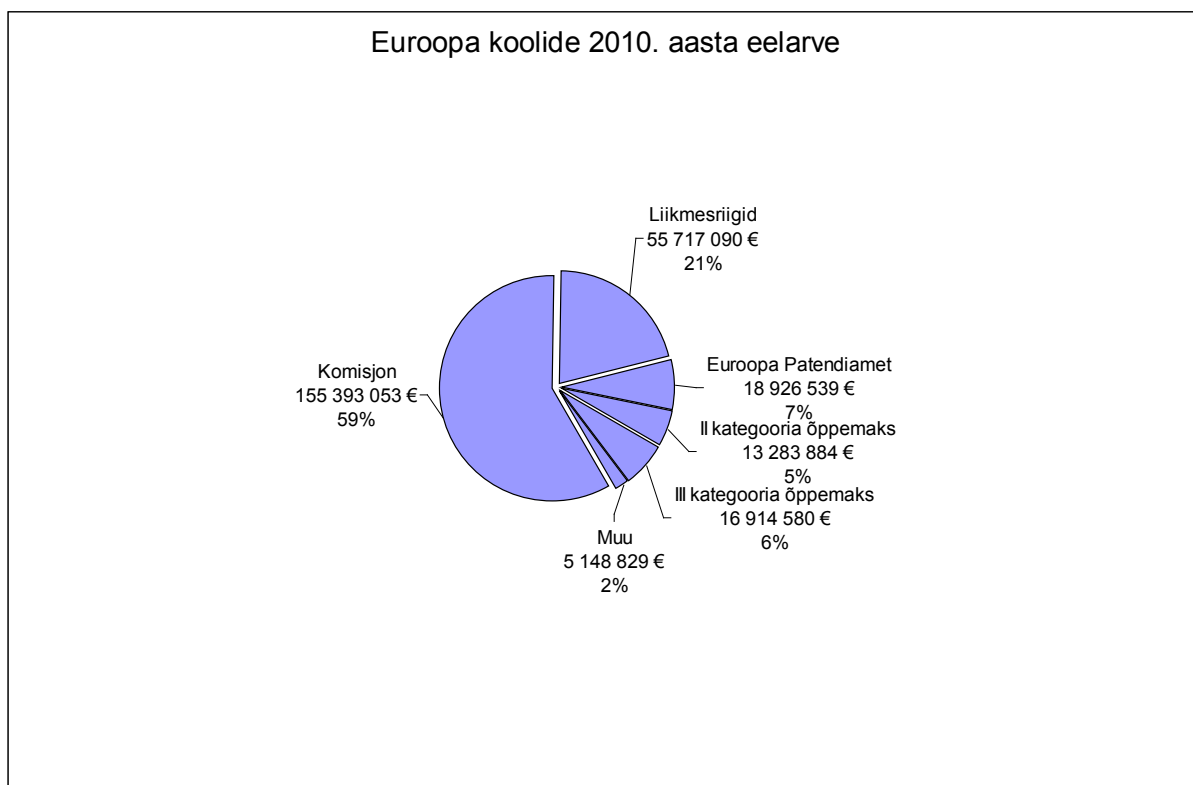
Kõikide Euroopa koolide keskmine aastane kulu õpilase kohta oli 2011. aastal 11 918 eurot. Valitseva majandusliku olukorra tõttu vähenes liikmesriikide toetus ja mõnel juhul nende lähetatud õpetajate arv. Näiteks jätsid liikmesriigid 2011/2012. õppeaasta alguseks täitmata 88 lähetatud õpetaja kohta, mida oli 24 kohta rohkem kui eelnenud aastal. Seetõttu suurenes ELi eelarvest Euroopa koolidele eraldatud toetuse summa.

Eelarvest eraldatud toetus (v.a varasemate aastate ülejääk ja reservfondid):

2011 (kokku 275 318 397 eurot)

2010 (kokku 265 383 975 eurot)

2010. aasta aprillis võttis kuratoorium vastu 2011. aasta eelarveprojekti, mille maht oli 171 miljonit eurot ja millele andis oma toetuse ka komisjon. Kõnealuse summa heakskiitmisel seadis kuratoorium siiski tingimuseks, et võetakse kokkuhoiumeetmeid, näiteks muudetakse koolidesse lähetatud õpetajate palgatabelit, korraldatakse ümber kohustuslike ja valikainete õpetamine ning muudetakse selgemaks erivajadustega õpilaste jaoks ette nähtud vahendite kasutamine. Komisjon esitas 171 miljoni euro suuruse taotluse eelarveprojekti raames eelarvepädevatele institutsioonidele (Euroopa Parlamendile ja nõukogule).

2010. aasta detsembris kinnitasid eelarvepädevad institutsioonid 2011. aastal ELi eelarvest makstava toetuse suuruseks 164 miljonit eurot. Komisjon teatas sellest Euroopa koolide peasekretariaadile ja palus koolidel võtta kiiresti kokkuhoiumeetmeid, et eelarveraamistikust kinni pidada. 2011. aasta alguses palus ka haldusnõukogu koolidel konkreetselt teatada, milliseid kärpeid nad on võimelised tegema. 2011. aasta aprillis võttis kuratoorium vastu olulised ratsionaliseerimisotsused, eelkõige seoses õppekava ja ainetundidega, kuid samuti seoses sisekorraldusega, vähendades kutsesuunamiseks õpetajatele ette nähtud vaba aega, vaadates läbi meetodi, mille alusel arvutatakse õpetajatele õpiabi vajavate, erivajadustega ja oma keelesektsoonita õpilaste⁵ abistamiseks ette nähtud aega jne. Samuti muudeti koolide täis- ja osalise tööajaga õpetajate palgaastmestikku, et viia see kooskõlla palgatabeliga, mis on sätestatud alates 2004. aasta reformist ELi ametnike suhtes kohaldatavates personalieeskirjades.

4. POLIITILISED SUUNDUMUSED JA VÄLJAKUTSED

4.1. Süsteemi avamine – akrediteeritud koolid

2009. aasta aprillis võttis kuratoorium Stockholmis vastu reformi, mille üheks põhitahuks oli Euroopa koolide süsteemi avamine riiklikele koolidele. Süsteemi avamine võimaldab akrediteeritud riiklikel koolidel õpetada Euroopa kooli õppekava järgi, mis viib Euroopa kooli küpsustunnistuse omandamiseni. Sellistes koolides, mida nimetatakse II tüüpi Euroopa koolideks, saavad õppida nende ELi töötajate lapsed, kelle töökohas ei ole Euroopa kooli. Akrediteeritud koole rahastatakse riikliku süsteemi raames, kuid neid võidakse ELi eelarvest rahaliselt toetada vastavalt ELi töötajate laste arvule, kes seal õpivad. 8. detsembril 2010 võttis komisjon vastu otsuse ELi toetuse andmise kohta.

Taotluse sellise kooli akrediteerimiseks peavad esitama liikmesriigid. Akrediteerimiseks kirjutavad õppeasutuse seadusjärgne esindaja ja kuratooriumi esindav Euroopa koolide peasekretär alla lepingule.

Kuratooriumi akrediteeritud kuuest riiklikust koolist viis kirjutasid 2011. aastal alla toetuslepingule ning said komisjonilt 2009/2010. õppeaasta, 2010/2011. õppeaasta ja 2011/2012. õppeaasta eest esimesed toetusmaksed. ELi toetus kõnealuse kolme õppeaasta eest on 7 419 967 eurot.

---

⁵ Oma keelesektsoonita õpilased õpivad üldiselt sektsoonides, kus õppetöö toimub ühes kolmest peamisest töökeekest.

Nimetatud kuus akrediteeritud kooli on: Itaalias Parmas Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) lähedal asuv Scuola per l'Europa, Iirimaa Dunshaughlinis Toidu- ja Veterinaarameti lähedal asuv Centre for European Schooling, Kreekas Irákleios Euroopa Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) lähedal asuv School of European Education, Soomes Helsingis Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) lähedal asuv European Schooling, Prantsusmaal Strasbourgis Euroopa Parlamendi ja Ombudsmani lähedal asuv École européenne ning Prantsusmaal Manosque'is asuv École Internationale Provence-Alpes-Côte d'Azur, mis on Cadarache'is paikneva ITERi teaduskeskuse läheduses.

Akrediteerimisel on veel kolm kooli: Madalmaades Haagis asuv Euroopa õppekavaga kool, mis on kavas avada 2012. aasta augustis; Eestis asuv Tallinn European Schooling; Taanis asuv European School of Copenhagen.

Lisaks võimaldab süsteemi avamine katseprojekti raames akrediteerida õppeasutusi, mis ei õpeta ELi töötajate lapsi, kuid järgivad Euroopa kooli õppekava. Selliseid koole nimetatakse III tüüpi Euroopa koolideks. Saksamaa on esitanud taotluse sellise õppeasutuse avamiseks 2012. aasta septembris Bad Vilbelis.

4.2. Lähetatud / osalise tööajaga õpetajate palgatabeli muutmine

Euroopa koolidesse lähetatud töötajate personalieeskirjad sarnanevad teataval määral Euroopa institutsioonide töötajate personalieeskirjadega. 2004. aastal reformiti ELi töötajate personalieeskirju, eelkõige muutes põhipalkade tabelit, kuid Euroopa koolidesse lähetatud töötajate personalieeskirju selle tulemusena ei kohandatud. Seepärast võttis kuratoorium 2010. aasta detsembris vastu muudatuse Euroopa koolide palgatabelis, et viia see kooskõlla ELi personalieeskirjadega.

Uut palgatabelit kohaldatakse töötajate suhtes, kes on ühinenud Euroopa koolide süsteemiga alates 1. septembrist 2011. Sellega seoses muudeti ka Euroopa koolidesse lähetatud töötajate personalieeskirju.

4.3. Ülekoormatus / taristud

Kuna I kategooria õpilaste vastuvõtutaotluste arv suureneb pidevalt, vajatakse lisaruume. Mõnede Euroopa koolide puhul on õpilaste arvukus muutunud nii suureks probleemiks, et see raskendab igapäevast tööd. Selline on olukord eelkõige Brüsseli, Luxembourgigi, Frankfurdi ja Varese koolides.

Võttes arvesse ELi töötajate laste arvu suurenemist ja järgmisteks aastateks prognoositavat õpilaste arvu kasvu, otsustas kuratoorium 2010. aasta aprillis paluda Belgia ametiasutustel teha ettepaneku, kuhu oleks võimalik rajada Brüsseli V Euroopa kool. Prognoosid näitavad, et kuigi 2012. aasta septembris avati Laekeni kool, on alates 2015. aastast Brüsselis vaja viiendat Euroopa kooli.

2011. aastal kirjutas Euroopa koolide peasekretär korduvalt Belgia ametiasutustele, et nad pakuksid välja Brüsseli viienda Euroopa kooli rajamiseks sobida võivad asukohad. Komisjon nõudis kogu 2011. aasta vältel Belgia ametiasutustelt läbirääkimiste alustamist V Euroopa kooli asukoha üle, mis peaks paiknema nende linnaosade läheduses, kus elab ja töötab suurem osa Euroopa institutsioonide töötajaid. 2011. aasta detsembris, kui Elio di Rupo nimetati Belgia peaministriks, kirjutas talle asepresident Šefčovič, et nõuda eelkõige läbirääkimiste alustamist, mille raames pakutaks välja V Euroopa kooli võimalikud asukohad. Selle tulemusena toimusid Belgia ametiasutustega kahepoolsed kohtumised, mille järel asepresident saatis peaministrile veel ühe kirja, kuid konkreetset asukohta sisaldavat ametlikku vastust ei ole veel saadud.

Luxembourgis II Euroopa kool, mis on võimeline mahutama 3 000 õpilast, kolib 2012/2013. õppeaasta alguseks oma alalise asukohta Bertrange'i/Mamerisse. Selle suure ja tänapäevase varustusega kooli avamine parandab märkimisväärselt kogu õpilaskonna elu, kes pidi seni jagama ühe kooli ruume.

Brüsseli IV Euroopa kool, kes suudab vastu võtta umbes 2 800 õpilast, kolib samuti 2012. aasta septembris oma alalise asukohta Laekenis. Praegu kooli ulatusliku arhitektuurilise projekti elluviimiseks toimuvad remondi- ja ehitustööd kulgevad ettenähtud ajakava kohaselt.

Kuni Brüsseli IV kooli õpilased viiakse 2012/2013. õppeaasta alguses üle Laekenis, õpivad nad ajutiselt Berkendaelis. Selleks et üleminek toimuks võimalikult sujuvalt, teeb kool suuri jõupingutusi nii praktilistes küsimustes kui ka õpilaste kaasamiseks.

4.4. Kulude jagamine liikmesriikide vahel

ELi rahaline toetus Euroopa koolide süsteemile oli 2011. aastal 164 miljonit eurot ja moodustas peaaegu 60 % nende koguelarvest.

ELi toetus on oma laadilt tasakaalustav ja sõltub liikmesriikidelt saadava toetuse summast, sest nende lähetatud õpetajatel säilib koduriigis palk. Liikmesriikide lähetatud õpetajatega täitmata kohtade arv suureneb juba mitmendat aastat ja see on põhjustanud ka ELi rahalise toetuse kasvu. Asepresident Šefčovič esines selles küsimuses haridusministrite nõukogul ja saatis 2011. aasta septembris liikmesriikidele kirjaliku meenutuse, et nad täidaksid nimetatud valdkonnas oma kohustused.

Olles 2011/2012. õppeaastal Euroopa koolide süsteemi eesistuja, otsustas Ühendkuningriik alustada taas arutelu liikmesriikidevahelise kulude jaotuse üle ja teha sellest küsimusest üks oma eesistumise prioriteete. Ühendkuningriik ja Iirimaa soovivad muuta enda lähetatud õpetajate arvu, mis on nende arvates eriti suur, sest ingliskeelne õpe on väga nõutud. Olukorras, kus kõik liikmesriigid vaevlevad eelarveraskustes, on ka neil üha keerulisem lähetada õpetajaid Euroopa koolidesse. See omakorda paneb täiendava rahalise koormuse ELile, kes peab rahastama osalise tööajaga õpetajaid.

Euroopa koolide peasekretär koostas seoses sellega kokkuvõtte, mis esitati 2011. aasta detsembris kuratooriumile. Kõnealuse küsimusega tegelemiseks loodi eraldi töörühm, kes peab olukorda analüüsima ja tegema ettepanekud selle lahendamiseks.

4.5. Kohtuasjad

Euroopa Kohus tegi otsuse kahes talle esitatud kohtuasjas.

Esimesel juhul oli tegu komisjoni hagiga Ühendkuningriigi vastu (C-545/09). Komisjon leidis, et Ühendkuningriik rikub Euroopa koolide põhikirja konventsiooni, sest ta välistab Euroopa koolidesse lähetatud õpetajate jaoks nende lähetuses viibimise ajal samasuguse võimaluse palga kohandamisele (edutamisele ja töötasu suurenemisele), kui on tema riiklikes koolides töötavatel õpetajatel, jättes seeläbi täitmata oma kohustused. Tegu on esimese hagiga, mis on esitatud nimetatud konventsiooni artikli 26 alusel. 2012. aasta veebruaris tegi kohus kohtujuristi ettepanekul otsuse komisjoni kasuks.

Teine kohtuasi oli seotud Euroopa koolide pretensioonide nõukogu esitatud eelotsusetaotlusega, mis käsitles Ühendkuningriigi õpetajate töötasu kohandamist vahetuskursi kõikumise korral (C-196/09). Kohus leidis, et ta ei ole pädev taotlusele vastama, sest pretensioonide nõukogu ei ole liikmesriigi, vaid „rahvusvahelise organisatsiooni” organ.

Ühes kohtuasjas, mille lahendit oodati 2011. aastaks, ei ole otsust veel tehtud. Selle kohtuasja algatas kohalikul tasandil palgatud õpetaja, et nõuda Belgia kohtus 2004. aasta eelse puhkusetasu maksmist. On juba otsustatud, et kõnealuse puhkusetasu maksmine on õiguspärane, kuid veel ei ole tehtud otsust, kas seda saab kohaldada tagasiulatuvalt. Kõnealune otsus võib tuua Euroopa koolide eelarve jaoks kaasa olulisi kulusid.

5. PEDAGOOGILISED JA KORRALDUSLIKUD SUUNDUMUSED

5.1. Euroopa kooli küpsustunnistuse reform

Kuratoorium soovis 2009. aasta reformi ja Euroopa koolide süsteemi avamise raames lihtsustada Euroopa kooli küpsuseksamit ja vähendada selle kulusid, kuid säilitada samal ajal selle kõrge taseme. 2011. aasta aprillis võttis kuratoorium vastu otsused eksami korraldamise lihtsustamiseks, selle kulude kärpimiseks ja sisu läbivaatamiseks. Lisaks võttis kuratoorium 2011. aasta detsembris vastu muudatuse küpsuseksami kirjalike osade parandamise korras (seoses tööde anonüümsusega) ning eksami suuliste ja kirjalike osade laadis, arvus ja suhtelises kaalus).

Enne kui need korralduslikud muudatused saavad 2014. aasta küpsuseksamiteks jõustuda, tuleb need lisada Euroopa küpsuseksami eeskirjadesse ja nende rakenduseeskirjadesse.

5.2. Meetmed hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks

2010/2011. õppeaastal oli Euroopa koolide süsteemis 619 erivajadustega õpilast, mis on rohkem kui eelmistel aastatel (477 õpilast 2008/2009. õppeaastal ja 574 õpilast 2009/2010. õppeaastal). 2011. aasta aprillis otsustas kuratoorium luua „erivajadustega õpilase tugiisiku” näol uue töötajate kategooria ning koondada sama liiki erivajadustega õpilased samadesse tugiõppetundidesse, mis võimaldas kasutada sellistele õpilastele ette nähtud vahendeid ratsionaalsemalt ja piirata nende toetamise kulusid 2011. aastal 4 526 927 eurole, mis on 180 988 eurot vähem kui 2010. aastal.

5.3. Ainetundide korraldamine ja õppekava ülesehitus

Kuratoorium seadis 2011. aasta eelarve heakskiitmisel tingimuseks kulukontrollimeetmete kehtestamise. Seetõttu võttis ta 2011. aasta aprilli koosolekul vastu uued meetmed kohustuslike ja valikainete õpetamist käsitlevate eeskirjade selgitamiseks ja täpsustamiseks⁶ (eelkõige seoses keeleõpperühmade suuruse, teise riigikeele õpetamise⁷ ja oma keeleseksioonita õpilaste õpetamisega).

Need otsused tagasid õppetöö tõhusama korralduse ja võimaldasid saavutada praegustes eelarveoludes vajaliku kokkuhoiu.

6. TULEVASED VÄLJAKUTSED

Euroopa koolide süsteemi püsijäämise seisukohast on järgmistel aastatel suurimateks väljakutseteks hoida eelarve kontrolli all, ilma et see kahjustaks õppetöö kvaliteeti, ning jagada Euroopa koolide kulud liikmesriikide vahel võrdsemalt.

Euroopa koolid peavad ka edaspidi oma eelarve kontrolli all hoidma ja vahendeid kokku hoidma, tagades samal ajal õppetöö kvaliteedi. Komisjon soovib nagu ka kõik Euroopa koolide süsteemis osalejad, et säiliks õppetöö põhisisu ja et pakutava hariduse tase võimaldaks õpilastel pärast küpsuseksamit pääseda neile meelepärasesse kõrgkooli.

Liikmesriikidel tuleb jõuda kokkuleppele selles, kuidas jagada kulud omavahel tasakaalustatumalt. Komisjon jätkab omalt poolt tööd jätkusuutliku lahenduse leidmiseks sellele küsimusele.

Samuti jätkab komisjon tööd Belgia ametiasutustega, selleks et 2015. aastaks nähtaks ette Brüsseli V Euroopa kooli asukoht, mis võimaldaks reageerida õpilaskonna ja vastuvõtutaotluste hulga pidevale suurenemisele. Laekeni Euroopa kooli avamisega seoses toimunud arutelu näitas, kuidas kooli asukoht mõjutab ELi institutsioonide töötajate töö- ja pereelu tasakaalu, sest nad ei saa alati panna oma lapsi kohalikku kooli. V Euroopa kool peaks seega paiknema nende linnaosade läheduses, kus elab ja töötab suurem osa Euroopa institutsioonide töötajaid.

Euroopa koolide süsteemi edasine avamine annab riiklikele koolidele võimaluse pakkuda Euroopa kooli õppekava, mis viib Euroopa kooli küpsustunnistuse omandamiseni. Rahaline toetus, mida EL maksab õpilaste eest, kelle vanemad töötavad ELi institutsioonides, peaks veelgi julgustama liikmesriike esitama taotlusi oma koolide akrediteerimiseks ning võimaldama paljudel õpilastel õppida Euroopa kooli õppekava järgi ja sooritada Euroopa kooli küpsuseksami, mida tunnustatakse kõikides liikmesriikides.

---

⁶ Kuratooriumi 2011. aasta aprilli otsuste ülevaate IX peatüki punkt B.4 (dokument 2011-04-D-7-fr-3). Ülevaade on avaldatud koolide veebisaidil: http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers1/1664/2011-04-D-7-fr-3.pdf.

⁷ Teine riigikeel: iiri, malta, soome/rootsi keel.